

uusia sukeltajia jo kolmenkymmenen vuoden ajan. Jäsenistöä on nykyään noin 90 henkeä, jotka kaikki ovat enemmän tai vähemmän aktiivisia harrastajia. Nytkin aluksella häärii lähes kaiken ikäistä joukkoa.

– Nuorimmat sukeltajistamme ovat vain 16-vuotiaita ja vanhimmat taas pitkälti yli viisikymppisiä, Frilander kertoo.

Sisävesiä ristiin rastiin

Illan sukellusretken kohteesta käydään kannella pikaisia neuvotteluja.

– Pekka, siinä mökkisi edessä ainakin on hyvä paikka. Oletko sattumalta hävittänyt sinne mitään, mitä voitais sukeltaa, Frilander kysäisee.

– Joo, hirveesti kaloja siinä on ainaki päässy karkuun, Pekka Vainio naureskelee.

Maanantai-iltojen lyhyet pyrähdykset eivät suinkaan jää Hiisi-aluksen ainokaisiksi matkoiksi. Sukelluseuralaiset ovat matkanneet esimerkiksi Saimaata ristiin rastiin viikon tai kaksi kerrallaan. Myös muut ympäristön vesistöt ovat tuttuja. Merelle asti ei ole lähdetty, sillä Hiisi kulkee hitaasti.

– Pelkkään ajomatkaan kului-

selleen ja muille, Frilander korostaa.

Frilander myöntää kuitenkin, että naisten harrastamiseen voi tulla pieniä rajoituksia esimerkiksi raskauden vuoksi, mutta pysyvistä esteistä ei ole kyse.

– Varusteetkin valitaan aina koon mukaan. Sitäpaitsi mieskin voi toki olla pienikokoinen, jolloin kaikkein suurimmat paineilmapullot voivat olla hankalia, hän toteaa.

Vesihäisien jäsenistöön kuuluu tällä hetkellä kymmenkunta naista. Heli Haimila ja Kirsi Saloniemä sukelsivat lajin saloihin ensi kertaa viitisen vuotta sitten. Nyt he ovat molemmat ehtineet jo suorittaa sukelluskouluttajien peruskurssinkin.

Heli tyrmää koko miehisyysvaatimuksen pelkäksi sukellusmyydyksi.

– Riittää, kun tulee ihmisten kanssa toimeen, hän määrittelee harrastuksen vaatimuksia.

– No, ei täällä kyllä mitkään hirveät hienohelmat pärjää. Kamoja raahatessa saattais kynnet katkeilla, Kirsi naureskelee.

Sukellusvanhin valvoo kannella

Vesihäisioporukka on rutinoitunut sukellusmatkojen tehtäviin.

turvallisuusmääräysten noudattaminen tulee tehtyä automaattisesti leikinlaskun lomassa.

– Sukelluksesta 99 prosenttia on ihan muuta kuin sukeltamista. Varustautumiseen ja varus-

lander sanoo.

Sukeltajien toimia pinnalla ja pinnan alla johtaa laivan kannella vartioiva sukellusvanhin. Vastuu lankeaa tällä kertaa He-

Pinnan alle kurssin kautta

Vedenalaiset maailmat houkuttavat, mutta pelkällä painepullon ostolla ei pinnan alle pääse pulahtamaan. Laitesukellus vaatii kurssitusta.

Sukeltamisen harrastaminen edellyttää ennen kaikkea hyvää terveyttä, joten kurssilaisella ei saisi olla mitään pysyvää lääkitystä.

– Ehdottomia esteitä sukeltamiselle ovat ainakin sydänperäiset sairaudet, diabetes sekä rasitus- ja kylmäastmat. Jokainen kurssille tulija jou-

tuukin hankkimaan lääkärin-

todistuksen. Lisäksi vaaditaan, että kurssilainen hallitsee perusuimataidon, kertoo sukelluskouluttaja Jorma Onjukka.

Varkaudessa sukelluskurssille pääsee 15 vuotta täyttänyt. Yläikärajaa ei periaatteessa ole lainkaan.

– Kunto ratkaisee, voiko iäkkäämpi sukeltaa. Esimerkiksi yli 50-vuotiailla on velvollisuus käydä lääkärintarkastuksessa vuoden välein.

Toisaalta iäkkäämmät myös tietävät omat rajansa usein nuoria paremmin.

Peruskurssitus aloitetaan teoria- ja allastunneilla. Kun periaatteet on opittu, kurssilaiset pääsevät myös avovesiin sukeltamaan.

Sukelluskurssi ei ole ilmaista huvia. Pelkät kurssit maksavat Suomessa noin 1500–2500 markkaa.

– Ne, jotka aloittavat sukeltamisen tosissaan, hankkivat vähitellen myös omat varusteensa. 5000 markalla saa jonkinlaiset laitteet, mutta hyvistä pitää maksaa 15 000–20 000 markkaa, Onjukka sanoo.

lopainee sekä sovitun maksimisyvyyden.

Sukeltajat sukeltavat aina pareittain, ja heti veteen hypätyään heidän on tarkistettava toistensa varusteet. Vasta sitten tulee lupa sukellukseen.

Sukellusvanhimman ja kirjurin seuraksi kannelle jää ainakin turvasukeltaja, joka on koko sukellusten ajan lähtövalmiina, jos vedessä tarvitaan apua.

Lopulta viimeinenkin sukeltajapari katoaa pinnan alle.

– Tässä vaiheessa muilla onkin hyvä tilaisuus mennä saunaan, Kauko Frilander kehottaa.

Hiiden laivasuuna onkin pian täynnä, ja kaiteen yli loikkaamalla vettä pääsee kokeilemaan ilman laitteitakin.

Lippu varoittaa veneilijöitä

Kaikkien parien sukellusajaksi on merkitty puoli tuntia, joka on ehdoton takaraja. Turvasukeltajan tehtävä ei olekaan ka-

dehdittava, sillä puoli tuntia auringonpaisteesta täysissä sukellusvarusteissa on hikistä hommaa.

Aikaraja ei ole ainut sukellus-suoritus rajoittava päätös. Kirjuri merkitsee listaansa myös syvyyden, johon sukeltajilla on lu-

tämään, siitä seuraa tiskää tai muuta tylsää palvelusta, sillä raja on ehdoton. Tässä on syvyyttä noin 17 metriä, joten useimmilla pareilla rajaksi merkittiin 15 metriä.

Sukeltajien liikehännän syvyyksissä paljastaa vain tasainen kuplinta, mutta kauempaa sitäkin on vaikea havaita. Hiiden mastossa liehuva sinivalkoinen lippu varoittaa veneilijöitä pinnan alla liikkuvista harrastajista, mutta siitä huolimatta tälläkin kertaa pieni moottorivene ajaa suoraan kohti, 50 metrin turvarajasta piittaamatta.

– Ne tulee varmaan kysymään, mitä tuo lippu tarkoittaa, Heli puuskahtaa ja viittoilee villisti veneilijöitä muuttamaan kurssia.

Aarteita pimeistä syvyyksistä

Suomen vesistöt ovat sukeltajille valittavan pimeitä, joten monen Vesihäisistäkin monet ovat käväisseet sukeltamassa Norjan kirkkaissa vesissä. Etelän erikoiset vesimaailmatkin houkuttelevat.

– Etelässä moni käy myös sukelluskurssin. Sen jälkeen voi kyllä olla aika vaikeaa tulla tänne harrastamaan, kun vedet ovat

se ama matkata etelän lämpöön tai edes lähimmälle hyllylle. Nytkin Vesihäisien sukeltajat pulpahtelevat pintaan yksitellen ja innostuneina.

– Siistin hauen näin ihan käden ulottuvilla, Kirsi intoilee.

– Osoitin sitä lampulla vaikka kuinka kauan, ja se vain tuijotti. Ahveniakin oli vaikka kuinka paljon.

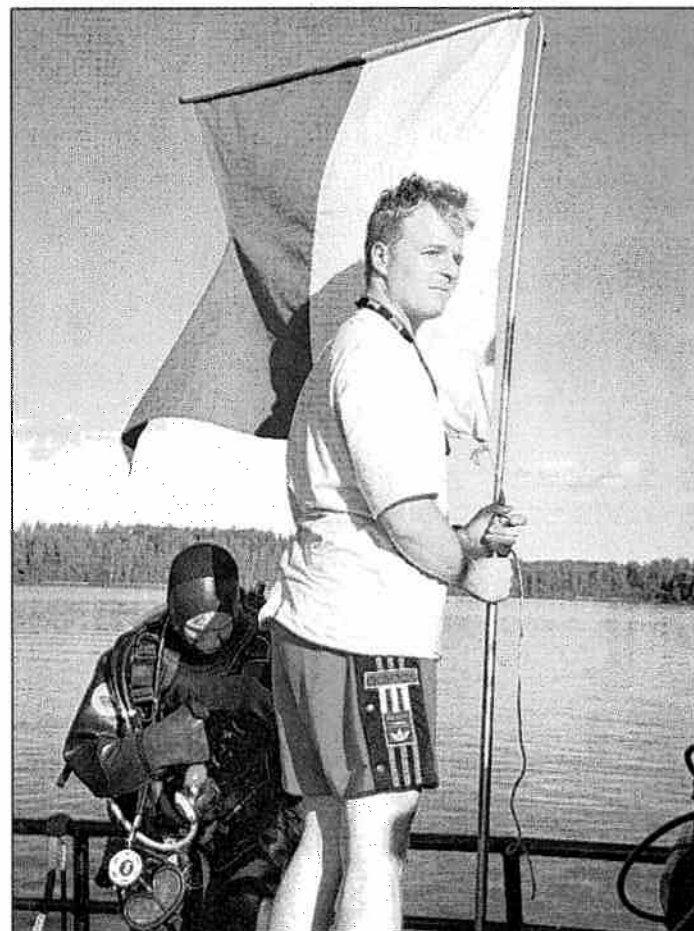
Pinnan alla näkyvyyttä oli heikoimmillaan vain puolisen metriä. Silti laivan kannellekin tuodaan syvyyksistä ”aarteita”, kuten tyhjiä pulloja ja muuta irtainta. Silmälasaja ja uponneita moottoreita sukeltajat ovat saalistaneet ihan pyynnöstäkin.

– Sukelluslöytöjä pyörii aluksella aina viikkotolkulla, vaikka mitään arvotavaraa ei ole vielä koskaan sattumalta löytynyt, Frilander naureskelee.

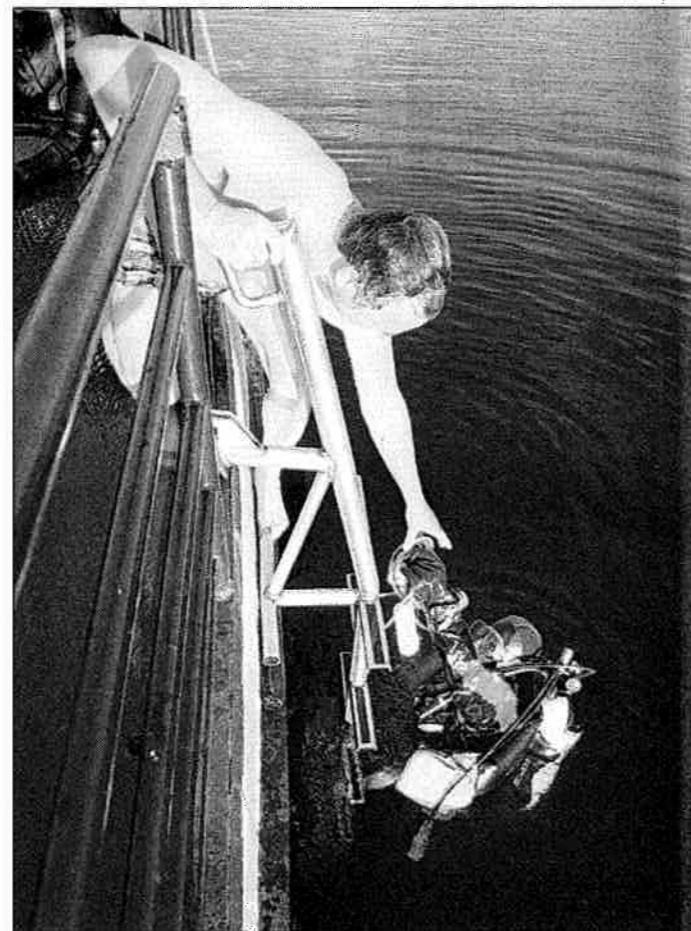
Sukellusten jälkeen on aika kuoriutua painavista varusteista. Turvasukeltajakin pääsee vilvoittelemaan järveen uima-asussa. Muut suuntaavat hetkeksi saunan lämpöön.

– Tärkein osa harrastuksesta on varmasti tämä hauska porukka, josta tulee suorastaan riippuvaiseksi, kiteyttää Heli hymyillen.

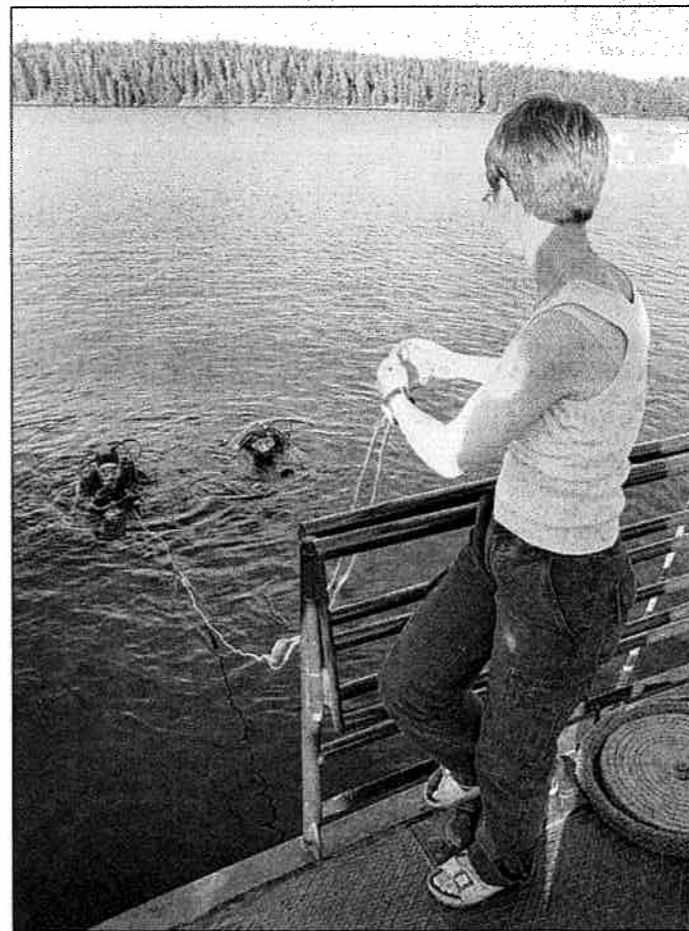
Teksti ja kuvat INKA NISSILÄ



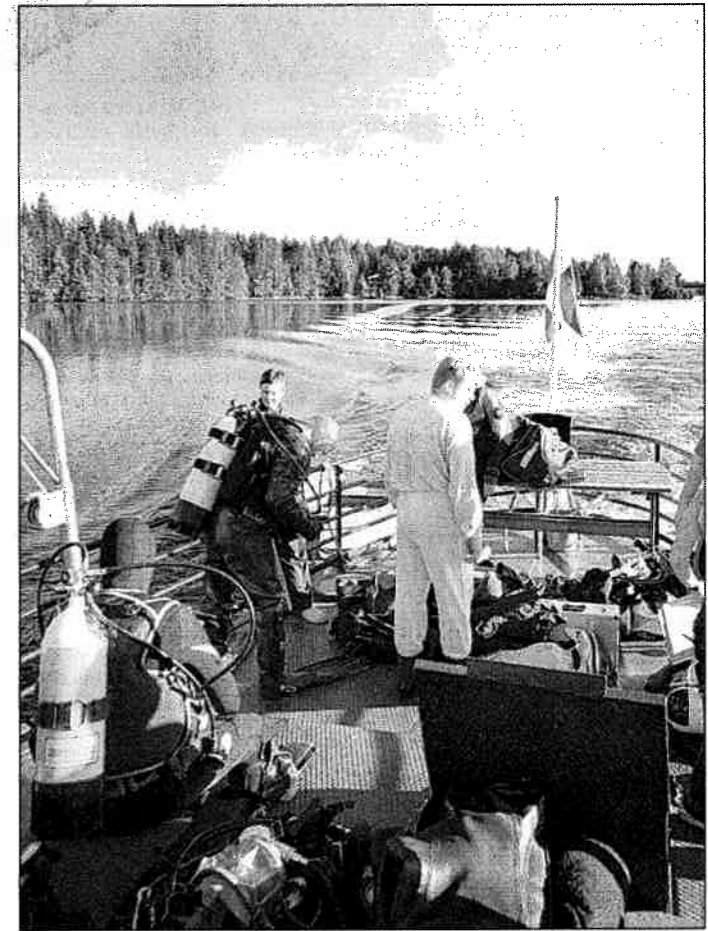
Mikko Auvinen pystyttää lipun varoittamaan veneilijöitä sukeltajista. Lippu pitää kierrättää veneellä ainakin 50 metrin päästä.



Kauko Frilander auttaa Kirsi Saloniemä nousemaan laivaan kaikkine sukellusvarusteineen.



Sukellusvanhin Heli Haimila valvoo, että vedessä kaikki sujuu turvamääräysten mukaan.



Hiisi-aluksen kannelle ei juuri kansituoleja mahdu, sillä ison porukan sukellusvarusteet vievät paljon tilaa.